

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(1/928) 1/304

Sayı : B.02.0.KKG/196-279/5965

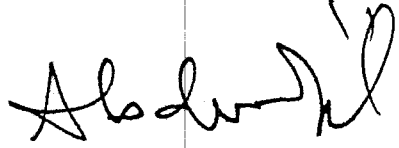
Ankara

11/12/2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığınıza sunulan ve İçtüzüğün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulu'na uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Abdullah GÜL
Başbakan

Eki :
Liste

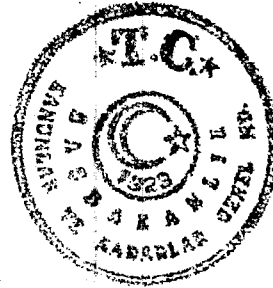
T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Adalet
Tarih	19.12.2002 1/304
K. Md.	K.D. Başkan
BAŞKAN	

LİSTE

Esas No: Hükümsüz Sayılan Kanun Tasarılarının Adı:

- 1/380 Kara Avcılığı Kanunu Tasarısı
- 1/385 Topyekün Savunma Sivil Hizmetleri Kanunu Tasarısı
- 1/404 Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununa İki Ek ve Bir Geçici Madde Eklenmesi ile Devlet Memurların Kanununun 36 ncı Maddesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/408 Türk Vatandaşları Hakkında Yabancı Ülke Mahkemelerinden ve Yabancılar Hakkında Türk Mahkemelerinden Verilen Ceza Mahkumiyetlerinin İnfazına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Tasarısı
- 1/410 Hâkimler ve Savcılar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/444 Cezaların İnfazı Hakkında Kanunda ve Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/450 Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun Bir Maddesinde Değişiklik Yapılması ve Bu Kanuna Bazı Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/646 Hakim ve Savcı Adayları Eğitim Merkezi Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunun İki Maddesinin Yeniden Düzenlenmesine Dair Kanun Tasarısı
- 1/689 Sosyal Güvenlik Kurumu Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/690 Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu Tasarısı
- 1/691 Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun ve Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinin Değiştirilmesi, Yürürlükten Kaldırılması ve Bu Kanunlara Geçici Maddeler Eklenmesi Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/692 Türkiye İş Kurumu Kanunu Tasarısı
- 1/743 Türkiye Adalet Akademisi Kanunu Tasarısı
- 1/773 Uluslararası Ticarî İşlemlerde Yabancı Kamu Görevlilerine Rüşvet Verilmesinin Önlenmesi İçin Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/796 Türk Ceza Kanunu, Cezaların İnfazı Hakkında Kanun ve Karayolları Trafik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/805 Avrupa Çevre Ajansına ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Türkiye Cumhuriyetinin Katılımı ile İlgili Olarak Avrupa Topluluğu ve Türkiye Cumhuriyeti Arasında Yapılan Anlaşmanın Kabul Edilmesi ile İlgili Müzakerelerin Nihai Senedinin ve Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Topluluğu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa Çevre Ajansı ve Avrupa Bilgi ve Gözlem Ağına Katılımı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/840 Türkiye'nin MATRA Programına Katılımına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/919 Türkiye-EFTA Ortak Komitesinin 2000 Yılına Ait 4 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

- 1/928 Türk Ceza Kanunu ile Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/941 Millî Güvenlik Kurulu ve Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/943 Sendikalar Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı.
- 1/944 190 Sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerin Adalet Bakanlığı, Anayasa Mahkemesi Başkanlığı ve Danıştay Başkanlığına Ait Bölümlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı
- 1/948 Yabancıların Çalışma İzinleri Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/968 Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/976 Adli Tıp Kurumu Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/980 Aile Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun Tasarısı
- 1/987 Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Kanunu ile Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı.
- 1/998 Türkiye Cumhuriyeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1003 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Birliği Komisyonu Arasında Merkezi Finans ve İhale Biriminin Kurulması ile Ulusal Fonun Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zabıtlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı
- 1/1016 Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek Kara, Deniz ve Hava Yoluyla Göçmen Kaçakçılığına Karşı Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1021 Sınıraşan Örgütlü Suçlara Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesine Ek İnsan Ticaretinin, Özellikle Kadın ve Çocuk Ticaretinin Önlenmesine, Durdurulmasına ve Cezalandırılmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı
- 1/1024 Gelibolu Yarımadası Tarihi Millî Parkı Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-365/5222

Ankara

6 / 11 / 2001

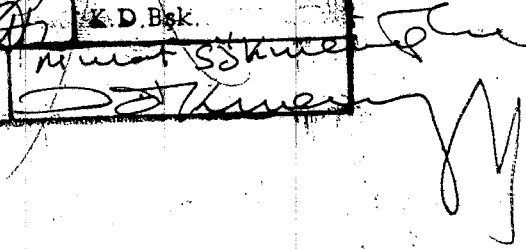
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Adalet Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 26/9/2001 tarihinde kararlaştırılan "Türk Ceza Kanunu ile Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Bülent ECEVİT
Başbakan

Eki :
1- Kanun Tasarısı
2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Kom.	
Esas Kom.	Adalet
Tarih	8.11/2001 /A28
E. Md.	K.D.Bşk.
Başkan	

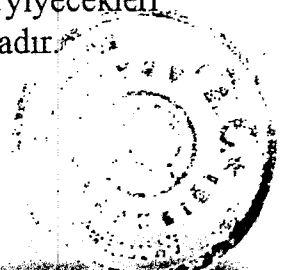
GENEL GEREKÇE

Cezaların infazı, ceza yargılamasının tamamlayıcı bir unsurdur. Bağımsız mahkemelerce verilen mahkûmiyet veya tutuklama kararlarının yerine getirilmesi amacıyla yapılan işlemler infaz hizmetlerini oluşturur. İnfaz sisteminin temel amacı, işledikleri suçla toplumsal yaşama uyumsuzluk göstermiş ve yargı organlarınca suçluluğu tespit edilmiş olan hükümlüleri uygun bir iyileştirme ve eğitim süreci içinde toplumsal yaşama hazırlamak ve toplumla bütünleşip bir daha suç işlemelerinin önüne geçmek ve uyumlu bir kişi hâline gelmelerini sağlamaktır. Bu nedenle, kesinleşmiş bir mahkeme hükmü ile mahkûm olan bir kişinin bazı hakları kısıtlanmış olmakla birlikte; insan olmanın gereği sahip olduğu bütün haklar elinden alınmış değildir. Hükümlü ve tutukluların hakları, uluslararası bildirge ve sözleşmelerde yer almıştır. Bunlar içinde en önemlisi, 19.1.1973 tarihinde kabul edilen "Suçluların İslahı İçin Asgarî Standart Kurallar"a uygun olarak kendi hukukî düzenleme ve uygulamalarını yönlendirme konusunda Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi'nin taraf ülke hükûmetlerine yönelik (5) sayılı tavsiye kararıdır. Bu Kuralların dayanağını Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyince kabul edilen 31.7.1957 tarihli "Mahpusların İslahı İçin Asgarî Standart Kurallar" oluşturmaktadır. Ayrıca Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesince hükümlülerin haklarına ilişkin olarak birçok karar ve tavsiye kararı kabul edilmiştir. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2-18 inci maddeleri, hükümlüler bakımından da uygulanabilir düzenlemeler içermektedir.

Anayasanın 17 nci maddesinde "Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir" hükmüne, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2 nci maddesinde "Her ferdin yaşama hakkı kanunun himayesi altındadır" hükmüne yer verilmek suretiyle "yaşam hakkı"nın korunması bir yükümlülük olarak düzenlenmiştir.

Yaşam hakkı ile doğrudan ilgisi bulunan açlık grevleri ve ölüm oruçlarıyla ilgili olarak bazı ülkelerdeki hukukî düzenlemeler ile uluslararası düzenlemeler dikkati çekmektedir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde meydana gelen açlık grevi eylemlerinde; Amerika Birleşik Devletleri, Almanya, Avusturya, Belçika, Fransa, İspanya, İsviçre ve Portekiz gibi ülkelerin mevzuatlarına göre açlık grevinde bulunanlara doktor kararıyla tıbbî müdahale yapılarak, zorla beslenme ve tedavi yöntemi uygulanmaktadır. Bu ülkelerden birçoğu, müdahale için hayati bir tehlikenin oluşmaya başladığının doktor raporuyla belgelenmesini ararken, Fransa ve Avusturya gibi ülkeler açlık grevine sadece yedi gün izin vermekte, yedi günden sonra müdahale etmektedir. Alman Ceza İnfaz Kanununun 101 inci maddesine göre mahpusun hayati tehlike içinde olması veya sağlığının ciddi şekilde bozulması hâllerinde zorla beslenme ve tıbbî tedavi uygulanmaktadır. Fransız Ceza Muhakemeleri Usulü Kanununun 290 inci maddesi gereğince, mahpusun uzun süre açlık grevine gitmesi ve ölüm tehlikesi altında bulunması durumunda zorla beslenme ve tıbbî tedavi uygulanmaktadır. Avusturya Ceza İnfaz Kanununun 69 uncu maddesine göre, açlık grevine başlayan hükümlü ve tutukluların iki gün sıvı içecekleri, yedi gün katı yiyecekleri reddetmeleri durumunda kendilerine zorla tedavi ve beslenme uygulanmaktadır.

4

2

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin R.98(7) sayılı "Cezaevinde Tıbbî Bakımın Ahlâkî ve Kurumsal Yönleri Hakkında Tavsiye Kararı"nın 60-63 üncü maddeleri ile Dünya Tabipler Birliğinin Malta ve Tokyo Bildirgelerinde hayati tehlike ve bilinç bozukluğu durumunda ne gibi işlemler yapılabileceğine ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (87) 3 sayılı Tavsiye Kararında yer alan, "Yasa ve kurallara uygun bir emre karşı aktif ve pasif fizikî mukavemet dışında, görevliler tutuklu ve hükümlülere karşı kuvvet kullanmayacaklardır" hükmünden de yetkili otoritelerin hayat kurtarmak amacıyla kuvvet kullanabilecekleri anlamı çıkmaktadır. Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin (98) 7 sayılı Tavsiye Kararının 63 üncü maddesinde, "Açlık grevinde bulunan kişinin durumunda gözle görülebilir bir kötüleşme meydana gelmesi hâlinde doktor, durumu yetkili makama rapor edecek ve bu konudaki ulusal düzenlemeye göre hareket edecektir" hükmü yer almaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Komisyonu ise, kararlarında, zaruret hâlinde hayat kurtarmak amacıyla yetkililerin zor kullanabileceklerini kabul etmiştir. Zorla tedavi ve beslenme uygulaması konusunda Komisyon, Avusturya aleyhindeki 24.9.1992 tarihli "Herczegfalvy" kararında (15 European Human Rights Reports 437) "Hapsedilme koşullarında bulunan herkesin ölümden veya ciddi yaralanmalardan korunması gerekmektedir. Buna açlık grevinde bulunan kişilerin zorla beslenmesi ve tedavi edilmesi de dahildir. Mahkûmun buna izni olmaması gerekçe gösterilerek yapılan işlemin insanlık dışı ve küçültücü muamele olduğu düşünülemez. Bu itibarla Komisyon, zorla beslenmenin uygulama şekli bakımından küçük düşürücü olarak değerlendirilse bile, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 2 nci maddesinde yer alan Devletin kendi hapisanesinde tuttuğu kişilerin yaşamını güvence altına alması zorunluluğu karşısında söz konusu işlemin, Sözleşmenin 3 üncü maddesinde düzenlenen işkence ve kötü muamele olarak değerlendirilemeyeceği" sonucuna varmıştır. Yine Komisyon, Almanya aleyhine açılan bir davada 1985 yılında verdiği kararda (7 European Human Rights Reports 153) aynı gerekçeyle "mahkûmun kendisine uygulanan zorla beslenme işleminin Sözleşmenin 3 üncü maddesine aykırı olmadığı" sonucuna varmıştır.

Çağdaş penolojide, hükümlülerin ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde düzeni bozmalarına olanak vermeyecek şekilde muhafaza edilmeleri, muhafaza ödevinin kurum içinde ve dışında güvenliği sağlayacak bir düzenin gerçekleştirilmesi suretiyle yerine getirilmesi ve muhafaza, düzen ve güvenlik tedbirlerinin uygulanmasını sağlayacak yaptırımların öngörülmesi suretiyle hükümlülerin cezalarının yerine getirilmesi ilkeleri kabul edilmiştir. Bu ilkeye rağmen ceza infaz kurumları ve tutukevlerine bazı yasak veya suç teşkil eden maddelerin sokulabildiği görülmektedir.

Tasarıyla, 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununa yeni maddeler eklenmek suretiyle ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kanuna aykırı olarak bazı eşya, araç, gereç veya malzemelerin sokulması, kurumlarda bulundurulması veya kullanılması suç sayılmak suretiyle cezaî yaptırıma bağlanmıştır.

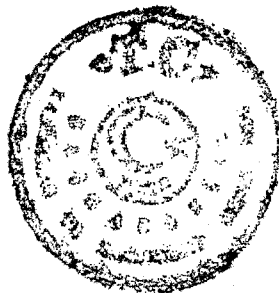
Ayrıca hükümlü ve tutukluların haberleşmelerini, ziyaretçileriyle görüşmelerini, iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde eğitim ve spor, meslek kazandırma ve işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmalarını, kurum tabibince muayene ve tedavi edilmelerini, müdafî ve avukat tayin etmelerini, bunlarla görüşmelerini, mahkemelere veya Cumhuriyet savcılıklarına gitmelerini, kurum görevlileri ile görüşmelerini, salıverilenlerin kurum dışına çıkmalarını her ne suretle olursa olsun engelleyenler ile hükümlü ve tutukluları bu fiillere teşvik edenler veya bu yolda talimat verenlerin, mevzuatın hükümlü ve tutuklulara tanıdığı sair her türlü görüşme ve temas olanaklarını engelleyenlerin —fiilleri başka bir suç oluştursa bile— cezalandırılacakları; hükümlü ve tutukluların açlık grevi veya ölüm orucuna teşvik veya ikna edilmesi ya da bu yolda kendilerine talimat verilmesinin de beslenmenin engellenmesi kapsamında değerlendirileceği belirtilmiş; bu arada beslenmenin engellenmesi nedeniyle ölüm veya yaralanma meydana gelmesi, ağırlaştırıcı neden olarak düzenlenmiştir.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde meydana gelen isyan, direniş ve benzeri olaylar sırasında kuruma ait bina, araç, gereç veya tesislere zarar verenlerle ilgili olarak yeni cezaî hükümlere yer verilmiştir.

Öte yandan, 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunda düzenlemeler yapılmak suretiyle, uluslararası norm ve bildirgelere paralel olarak, hükümlü ve tutukluların iaşelerinde, Adalet ve Sağlık Bakanlıklarınca 1721 sayılı Kanunun 2 nci maddesine uygun olarak, belirlenecek esaslara göre besin ve içme suyu verileceği hükme bağlanmıştır.

Tasarıyla açlık grevi ve ölüm orucunda bulunanlar ile kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddeden veya sağlık sorunu olan hükümlü ve tutukluların bedensel ve ruhsal sağlıklarının korunması için yapılacak işlemlere ilişkin esas ve usuller, belirtilmek suretiyle, Anayasanın 17 nci maddesinde ifadesini bulan “yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkı”nın korunması amaçlanmıştır.

Bunun yanında, —iç ve dış güvenlik personeli dahil olmak üzere— ceza infaz kurumları ve tutukevlerine girenlerin hangi esas ve usullerle aranacaklarına ilişkin hükümlere yer verilmiş ve bu aramalarda insan onuruna saygının esas alınacağı belirtilmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1.— 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında geçen ikinci "bir" kelimesi günün ekonomik koşulları dikkate alınarak "bin" olarak değiştirilmiştir.

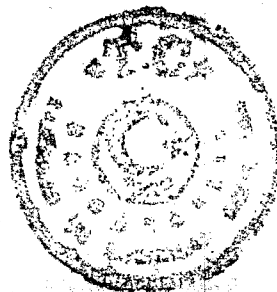
MADDE 2.— Türk Ceza Kanununa 307 nci maddeden sonra gelmek üzere 307/a ve 307/b maddeleri eklenmiştir.

307/a maddesinde, ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kanuna aykırı olarak ateşli silâh, patlayıcı madde, kesici, delici, yaralayıcı, bereleyici alet, yakıcı, aşındırıcı, boğucu, kör edici gaz, her türlü zehir ve ecza, uyuşturucu ve sarhoş edici madde, cep telefonu, telsiz ve sair elektronik haberleşme aracı sokanlar, bunları ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunduranlar veya kullananlar hakkında verilecek cezalar ile bu sayılanların dışında kalıp da, kanuna uygun olarak yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumları ve tutukevlerine sokanlar, bunları ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunduranlar veya kullananlar hakkında uygulanacak cezalar gösterilmiştir.

307/b maddesi ile, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutukluların haberleşmelerini, ziyaretçileriyle görüşmelerini, iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde eğitim ve spor, meslek kazandırma ve işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmalarını, kurum tabibince muayene ve tedavi edilmelerini, müdafî veya avukat tayin etmelerini, bunlarla görüşmelerini, mahkemelere veya Cumhuriyet savcılıklarına gitmelerini, kurum görevlileriyle görüşmelerini veya salıverilenlerin kurum dışına çıkmalarını her ne suretle olursa olsun engelleyenler, hükümlü ve tutukluları bu fiillere teşvik edenler, bu yolda talimat verenler ile mevzuatın hükümlü ve tutuklulara tanıdığı sair her türlü görüşme ve temas olanaklarını engelleyenler hakkında verilecek hürriyeti bağlayıcı cezalar düzenlenmiştir. Hükümlü ve tutukluların açlık grevine veya ölüm orucuna teşvik veya ikna edilmesi ya da bu yolda kendilerine talimat verilmesinin de, beslenmenin engellenmesi sayılacağı ifade edilerek, hükümlü ve tutukluların beslenmelerini engelleyenler hakkında uygulanacak hürriyeti bağlayıcı cezalar belirtilmiştir.

Ayrıca, beslenmenin engellenmesi nedeniyle ölüm veya Türk Ceza Kanununun 456 ncı maddesinin bir, iki ve üçüncü fıkralarında sayılan bedensel zararların meydana gelmesi durumunda verilecek cezalar gösterilmiştir.

MADDE 3.— Türk Ceza Kanununun 516 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi değiştirilerek, zarar verme eyleminin, ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ait bina, araç, gereç, veya tesislerine karşı işlenmesi hâli, fiile bağlı bir ağırlaştırıcı neden olarak kabul edilmiştir.

MADDE 4.— 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 2 nci maddesine uygun olarak, Adalet ve Sağlık Bakanlıklarınca belirlenecek esaslara göre, hükümlü ve tutukluların yaşları, çalıştıkları işin özellikleri, dinî ve kültürel gerekleri göz önünde tutulmak suretiyle, sağlıklı ve güçlü kalmalarını sağlamak için kendilerine nitelik ve nicelik bakımından besleyici, sağlık koşullarına uygun, yeterli kaloride ve makul çeşitlilikte besin verilir, içme suyunun sağlanacağı, kendilerine verilen günlük besin ve ihtiyaç maddeleri dışındaki gereksinimlerinin ceza infaz kurumları ve tutukevleri kantinlerinden sağlanacağı, kantin bulunmayan kurumlarda, idarenin izin ve kontrolünde dışarıdan sağlanabileceği, hasta hükümlü ve tutuklulara ise kurum tabibinin belirleyeceği besinlerin verileceği öngörülmüştür.

MADDE 5.— Açlık grevi ve ölüm orucunda bulunanlar ile sağlık sorunu olan hükümlü ve tutuklular hakkında hangi hâllerde zora başvurulabileceği ve bunların kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddetmeleri hâlinde alınacak tedbirler ve yapılacak çalışmalar belirtilmektedir. Bu tedbir ve çalışmalarla, başta Anayasanın 17 nci maddesi olmak üzere, uluslararası sözleşme ve bildirgelere, Avrupa İnsan Hakları Komisyonu kararlarına ve karşılaştırmalı hukuka uygun olarak “yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkı”nın korunması amaçlanmıştır.

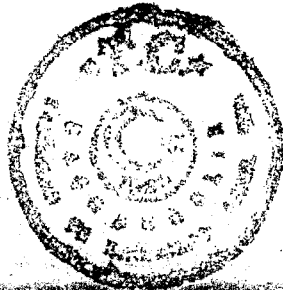
MADDE 6.— Sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerine giren herkesin, duyarlı kapıdan geçmek zorunda olduğu ayrıca iç ve dış güvenlik personeli dahil olmak üzere ceza infaz kurumları ve tutukevlerine girenlerin üstlerinin metal dedektörle aranacağı, beraberlerindeki eşyaların ise x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirileceği, bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrolün elle yapılacağı öngörülmüştür. Müdafî veya avukatlarca sadece savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyaların bu kuralın istisnasını oluşturduğu belirtilmiştir. Ancak şüphe hâlinde ilgili hâkimin, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararı ile bu belge ve dosyaların da aranabileceği ifade edilmiştir.

Konusu suç teşkil etmeyen, ancak kurumlara sokulması yasak olan eşya, araç, gereç veya malzemelerin çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınacağı hükme bağlanmıştır.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların ziyaret veya iyileştirme ve eğitim programları dışında herhangi bir sebeple odalarından çıkış veya dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulacağı açıklanmış; maddede öngörülen aramalarda insan onuruna saygının esas alınacağı vurgulanmıştır.

MADDE 7.— Yürürlükle ilgilidir.

MADDE 8.— Yürütme ile ilgilidir.

**TÜRK CEZA KANUNU İLE HAPİSHANE VE TEVKİFHANELERİN
İDARESİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1.— 1.3.1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrasında geçen ikinci “bir” kelimesi “bin” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2.— Türk Ceza Kanununa 307 nci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki 307/a ve 307/b maddeleri eklenmiştir.

“Madde 307/a.— Ceza infaz kurumları ve tutukevlerine kanuna aykırı olarak, ateşli silâh, patlayıcı madde, kesici, delici, yaralayıcı, bereleyici alet, yakıcı, aşındırıcı, boğucu, kör edici gaz, her türlü zehir ve ecza, uyuşturucu ve sarhoş edici madde, cep telefonu, telsiz ve sair elektronik haberleşme aracı sokanlar, bunları ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunduranlar veya kullananlar, fiilleri başka bir suç oluştursa bile ayrıca iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Birinci fıkrada sayılanların dışında kalıp da kanuna uygun olarak yasaklanmış bulunan her türlü eşya, araç, gereç veya malzemeyi ceza infaz kurumları ve tutukevlerine sokanlar, bunları ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunduranlar veya kullananlar, altı aydan iki yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılırlar.

Madde 307/b.— Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde bulunan hükümlü ve tutukluların haberleşmelerini, ziyaretçileriyle görüşmelerini, iyileştirme ve eğitim programları çerçevesinde eğitim ve spor, meslek kazandırma ve işyurdu çalışmaları ile diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılmalarını, kurum tabibince muayene ve tedavi edilmelerini, müdafî veya avukat tayin etmelerini, bunlarla görüşmelerini, mahkemelere veya Cumhuriyet savcılıklarına gitmelerini, kurum görevlileri ile görüşmelerini, salıverilenlerin kurum dışına çıkmalarını her ne suretle olursa olsun engelleyenler, hükümlü ve tutukluları bu fiillere teşvik edenler, bu yolda talimat verenler, mevzuatın hükümlü ve tutuklulara tanıdığı sair her türlü görüşme ve temas olanaklarını engelleyenler, fiilleri başka bir suç oluştursa bile, ayrıca bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılırlar.

Hükümlü ve tutukluların beslenmesini engelleyenler hakkında iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir. Hükümlü ve tutukluların açlık grevine veya ölüm orucuna teşvik veya ikna edilmeleri ya da bu yolda kendilerine talimat verilmesi de beslenmenin engellenmesi sayılır.

Beslenmenin engellenmesi nedeniyle ölüm meydana geldiğinde faile on yıldan yirmi yıla kadar hapis cezası verilir. 456 ncı maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında sayılan bedensel zararların meydana gelmesi hâlinde ise, faile aynı madde hükümleri gereğince ceza verilir.”

MADDE 3.— Türk Ceza Kanununun 516 ncı maddesinin ikinci fıkrasının ikinci cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Ancak eylem, ceza infaz kurumları ve tutukevlerine ait bina, araç, gereç veya tesislerine karşı işlenirse veya 7 nci bentteki hâlde hapis cezası üç yıldan az olamaz.”

MADDE 4.— 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 10.9.1993 tarihli ve 524 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 3.— Bu Kanunun 2 nci maddesine uygun olarak, Adalet ve Sağlık Bakanlıklarınca birlikte belirlenecek esaslara göre, hükümlü ve tutukluların yaşları, çalıştıkları işin özellikleri, dinî ve kültürel gerekleri de göz önünde tutulmak suretiyle, sağlıklı ve güçlü kalmaları için kendilerine nitelik ve nicelik bakımından besleyici, sağlık koşullarına uygun, yeterli kaloride ve makul çeşitlilikte besin verilir; içme suyu sağlanır.

Hükümlü ve tutuklular, kendilerine verilen günlük besin maddeleri dışındaki ihtiyaçlarını ceza infaz kurumları ve tutukevleri kantinlerinden sağlayabilirler. Kantini bulunmayan kurumlarda bu maddeler, idarenin izin ve kontrolü altında dışardan sağlanabilir.

Hasta hükümlü ve tutuklulara kurum tabibinin belirleyeceği besin verilir.”

MADDE 5.— Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 10.9.1993 tarihli ve 524 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 4 üncü maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“Madde 4.— Hükümlü ve tutuklular, hangi nedenle olursa olsun, kendilerine verilen yiyecek ve içecekleri sürekli olarak reddettikleri takdirde; bu hareketlerinin kötü sonuçları ile bırakacağı bedensel ve ruhsal hasarlar konusunda ceza infaz kurumu veya tutukevi tabibince bilgilendirilirler. Psiko-sosyal hizmet birimince de bu hareketlerinden vazgeçmeleri yolunda çalışmalar yapılır ve sonuç alınamaması hâlinde, beslenmelerine kurum tabibince belirlenen rejime göre uygun ortamda başlanır.

Beslenmeyi reddederek açlık grevi veya ölüm orucunda bulunan hükümlü ve tutuklulardan, birinci fıkra gereğince alınan tedbirlere ve yapılan çalışmalara rağmen hayatî tehlikeye girdiği veya bilincinin bozulduğu tabipçe belirlenenler hakkında, isteklerine bakılmaksızın kurumda, olanak bulunmadığı takdirde derhâl hastahaneye kaldırılmak suretiyle muayene ve teşhise yönelik tıbbî araştırma, tedavi ve beslenme gibi tedbirler, sağlık ve hayatları için tehlike oluşturmamak şartıyla uygulanabilir. Ancak kurum idaresi, hükümlü ve tutukluların serbest iradesine dayanmayan tedbirleri uygulamak zorunda değildir.

Yukarıda belirtilen hâller dışında, bir sağlık sorunu olup da muayene ve tedaviyi reddeden hükümlü ve tutukluların sağlık veya hayatlarının ciddi tehlike içinde olması veya ceza infaz kurumu ve tutukevinde bulunanların sağlık veya hayatları için tehlike oluşturan bir durumun varlığı hâlinde de ikinci fıkra hükümleri uygulanır.

Bu maddede öngörülen tedbirler, kurum tabibinin tavsiye ve yönetimi altında uygulanabilir. Ancak kurum tabibinin zamanında müdahale edememesi veya gecikmesi hükümlü ve tutuklu için hayatî tehlike doğurabilecek ise, bu tedbirlere ikinci fıkra da belirtilen şartlar aranmaksızın başvurulabilir.

Bu madde uyarınca hükümlü ve tutukluların sağlıklarının korunması ve tedavilerine yönelik zorlayıcı tedbirler, onur kırıcı nitelikte olmamak şartıyla uygulanır.”

15/ MADDE 6.— Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 10.9.1993 tarihli ve 524 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile yürürlükten kaldırılan 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

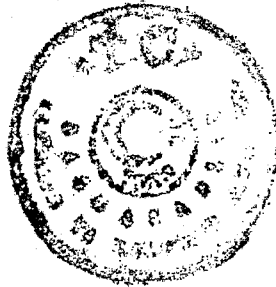
15/ “Madde 6.— Sıfat ve görevi ne olursa olsun, ceza infaz kurumları ve tutukevlerine giren herkes, duyarlı kapıdan geçmek zorundadır. Ayrıca, iç ve dış güvenlik personeli dahil olmak üzere ceza infaz kurumları ve tutukevlerine girenlerin üstleri metal dedektörle aranır; eşyaları x-ray cihazından veya benzeri güvenlik sistemlerinden geçirilir. Bu cihazların bulunmadığı yerlerde arama ve kontrol elle yapılır.

Ceza infaz kurumları ve tutukevlerine giren müdafî veya avukatlarca, savunmaya ilişkin olduğu yazılı olarak beyan edilen belge ve dosyalar aramaya tâbi tutulmaz. Ancak, şüphe hâlinde hâkimin, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararı ile arama yapılır.

Konusu suç teşkil etmemekle birlikte ceza infaz kurumları ve tutukevlerine sokulması yasak olan eşya, araç, gereç veya malzemeler çıkışta sahibine verilmek üzere idare tarafından muhafaza altına alınır.

Hükümlü ve tutuklular, ziyaret veya iyileştirme ve eğitim programları dışında herhangi bir sebeple odalarından çıkış veya dönüşlerinde ayrı yerlerde ve farklı memurlarca üst ve eşya aramasına tâbi tutulurlar.

Aramalarda insan onuruna saygı esastır.”

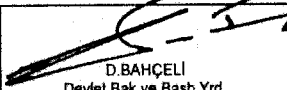
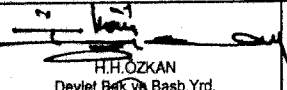
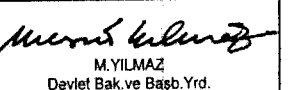
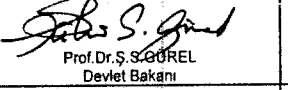
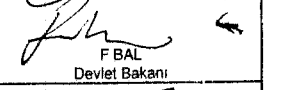
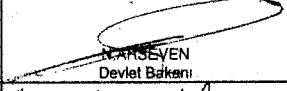
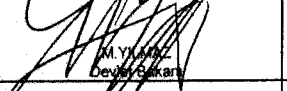
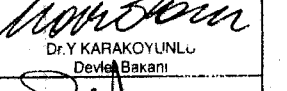
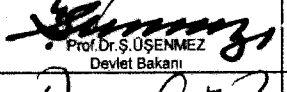
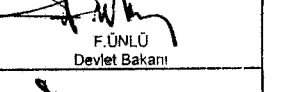
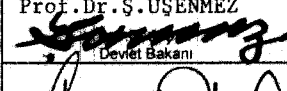
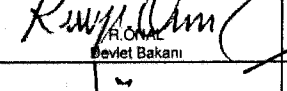
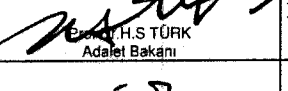
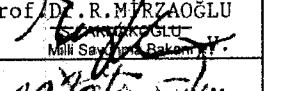
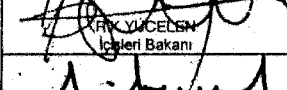
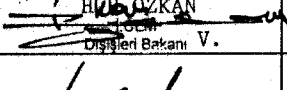
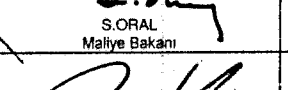
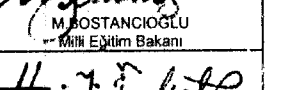
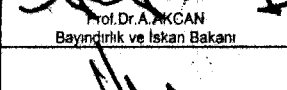
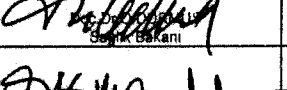
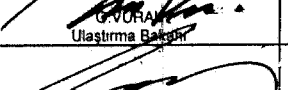
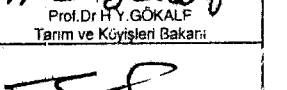
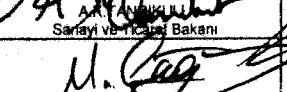
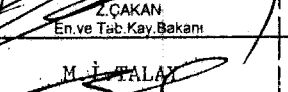
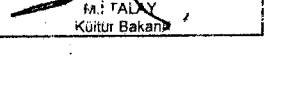
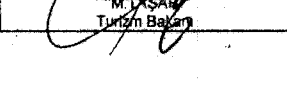
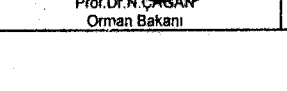
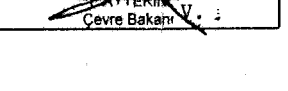
T/ 261

Madde 7- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

BÜLENT ECEVİT
BAŞBAKAN

 D. BAHÇELİ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 H. H. ÖZKAN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M. YILMAZ Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 K. DERSİS Devlet Bakanı
 F. BAL Devlet Bakanı	 M. KECECİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. S. GÜREL Devlet Bakanı	 F. BAL Devlet Bakanı
 M. KARSEVEN Devlet Bakanı	 M. YILMAZ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. M. R. ZAOĞLU Devlet Bakanı	 Dr. Y. KARAKOYUNLU Devlet Bakanı
 H. GENİCİ Devlet Bakanı	 Prof. Dr. S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 E. S. GAYDALI Devlet Bakanı	 F. ÜNLÜ Devlet Bakanı
 Prof. Dr. S. ÜŞENMEZ Devlet Bakanı	 S. ORAL Devlet Bakanı	 H. S. TÜRK Adalet Bakanı	 Prof. Dr. R. M. R. ZAOĞLU Milli Savunma Bakanı
 K. Y. YÜCELEN İçişleri Bakanı	 H. H. ÖZKAN İçişleri Bakanı V.	 S. ORAL Maliye Bakanı	 M. BOSTANCI Millî Eğitim Bakanı
 Prof. Dr. A. AKCAN Bayındırlık ve İskan Bakanı	 Prof. Dr. N. ÇAKAN Saray ve T. Kan. Bakanı	 G. VURHAN Ulaştırma Bakanı	 Prof. Dr. H. Y. GÖKALP Tarım ve Köylüleri Bakanı
 M. KECECİ Çalışma ve Sosyal İş. Bakanı	 A. T. ANILKILI Saray ve T. Kan. Bakanı	 Z. ÇAKAN En. ve Tab. Kay. Bakanı	 M. İ. TALAY Kültür Bakanı
 M. KECECİ Turizm Bakanı	 Prof. Dr. N. ÇAKAN Orman Bakanı	 M. İ. TALAY Çevre Bakanı	